

3 Μαΐου, 1991

[ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ/σής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΠΑΝΙΚΚΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΤΕΛΩΝΕΙΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 602/90).

Τελωνειακοί Δασμοί και Φόροι Καταναλώσεως — Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 1978-1981 — Άρθρο 11, εδάφιο 2 — Οι προϋποθέσεις για απαλλαγή από εισαγωγικό δασμό του διατάγματος του Υπουργικού Συμβουλίου, αριθμός γνωστοποίησης 188/82, που εκδόθηκε βάσει του ανωτέρω εδαφίου — Ειδικά η προϋπόθεση της μόνιμης εγκατάστασης στο εξωτερικό για συνεχή περίοδο τουλάχιστον δέκα ετών — Υιοθέτηση της Α.Ε. 920 Μαλακουνίδης v. Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ο αιτητής προσέβαλε με την παρούσα προσφυγή την απόρριψη, μετά από επανεξέταση, εκ μέρους των καθ' ων η αίτηση του αιτήματός του για παραχώρηση αδασμολόγητου αυτοκινήτου το οποίο εισήγαγε ως επαναπατριζόμενος Κύπριος.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι:

(1) Ένας Κύπριος για να δικαιούται φορολογική απαλλαγή πρέπει να ικανοποιεί τα ακόλουθα κριτήρια: (α) Μόνιμη εγκατάσταση στο εξωτερικό για συνεχή περίοδο τουλάχιστον δέκα χρόνων, (β) επιστροφή και μόνιμη εγκατάσταση στη Δημοκρατία και (γ) εισαγωγή οχήματος σε εύλογο χρονικό διάστημα από την επιστροφή του.

(2) Τα δύο τελευταία κριτήρια είχαν ήδη στα πλαίσια της πρώτης προσφυγής κριθεί ότι ικανοποιούνται από τον αιτητή. Ως προς το πρώτο κριτήριο γίνεται παραπομπή στην Α.Ε. 920 Μαλακουνίδης v. Κυπριακής Δημοκρατίας αφού και σε εκείνη όπως και

στην παρούσα υπόθεση, ο αιτητής, παρόλον ότι δεν είχε αποκτήσει άδεια για απεριόριστη παραμονή εξ αρχής, είναι φανερόν ότι η πραγματική εγκατάστασή του στην Αγγλία είναι αποδεδειγμένη από στοιχεία όπως η εργοδότησή του, η πληρωμή φόρου εισοδήματος και ο γάμος του με Κυπρία από την Αγγλία.

5

Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται.

Αναφερόμενη υπόθεση:

Μαλακουνίδης ν. Κυπριακής Δημοκρατίας, Α.Ε. 920, ημερ. 29.10.90.

Προσφυγή.

10

Προσφυγή εναντίον της απόφασης του Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων με την οποία απέρριψε, μετά από επανεξέταση, αίτημα του αιτητή για παραχώρηση αδασμολόγητου αυτοκινήτου.

Κρ. Λιβέρας, για τον αιτητή.

15

Λ. Καουτζιάνη (Κα.), Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

Ο Δικαστής κ. Χατζητσαγγάρης ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση.

20

ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ: Η παρούσα προσφυγή στρέφεται εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση, του Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων, που κοινοποιήθηκε στον αιτητή με επιστολή ημερ. 7.6.90 και με την οποία ο Διευθυντής του Τμήματος Τελωνείων απέρριψε, μετά από επανεξέταση, αίτημα του αιτητή για παραχώρηση αδασμολόγητου αυτοκινήτου, το οποίο εισήξε σαν επαναπατριζόμενος Κύπριος.

25

Τα γεγονότα της υπόθεσης είναι σε συντομία τα ακόλουθα:

30

Ο αιτητής αναχώρησε το 1970 για την Αγγλία για

σπουδές. Επέστρεψε στην Κύπρο το 1985 για μόνιμη εγκατάσταση. Στις 18.12.85 ο αιτητής υπέβαλε αίτηση στο Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων για απαλλαγή από την πληρωμή δασμών και φόρων καταναλώσεως για το αυτοκίνητο μάρκας MERCEDES 380 SEC, με αριθμό εγγραφής NN 111 το οποίο εισήξε με προσωρινή ατέλεια στις 16.2.1985. Η αίτηση για απαλλαγή εισαγωγικού δασμού στηρίχθηκε στο διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου, αριθμός γνωστοποίησης 188/82 που εκδόθηκε με βάση το εδάφιο 2 του άρθρου 11 του Περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου του 1978-1981. Ο Διευθυντής με επιστολή του ημερομηνίας 9.11.88 απέρριψε την αίτηση του αιτητή διότι δεν προσκόμισε στο τμήμα στοιχεία που να αποδεικνύουν δεκαετή μόνιμη εγκατάσταση στο εξωτερικό. Ο αιτητής καταχώρησε στο Ανώτατο Δικαστήριο την προσφυγή 35/89 εναντίον της πιο πάνω απόφασης. Η προσφυγή του εκδικάστηκε και απορρίφθηκε στις 16.3.90. Στην απόφασή του το Δικαστήριο ανέφερε ότι παρά την απόρριψη, "ο αιτητής μπορεί σε εύλογο χρόνο να ζητήσει επανεξέταση της υπόθεσής του με την παρουσίαση των αναγκαίων στοιχείων για να ικανοποιησει την νομοθετημένη αναγκαία προϋπόθεση".

Με επιστολή των δικηγόρων του, ημερ. 11.4.90, ο αιτητής ζήτησε επανεξέταση της υπόθεσης και στην επιστολή του επισυνάφθηκαν (α) επιστολή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων του Ηνωμένου Βασιλείου, ημερ. 14.5.87 προς τον αιτητή, (β) επιστολή του γιατρού Peter Christian, ημερ. 14.10.88 σε σχέση με το μητρώο του αιτητή για ιατρική περίθαλψη, (γ) ένορκη δήλωση ημερ. 21.12.88 υπό του Jack Nicholas εργοδότη του αιτητή στην Αγγλία, και (δ) φωτοαντίγραφο επιστολής του Τμήματος Μεταναστεύσεως της Μεγάλης Βρετανίας, ημερ. 15.2.90 προς τον αιτητή.

Είναι ο ισχυρισμός του αιτητή ότι βάσει των στοιχείων που έχει παραθέσει, φαίνονται οι προσπάθειές του να εξασφαλίσει άδεια παραμονής στην Αγγλία, καθότι από τον

Φεβρουάριο του 1974 έγινε δεκτή η παραμονή του για περίοδο 12 μηνών και στη συνέχεια κατόπιν αίτησής του έγινε παράταση της παραμονής του το 1975 και τελικά δόθηκε σ' αυτόν μόνιμη εγκατάσταση στις 2.6.76, και τούτο φαίνεται από το γεγονός ότι για να του δώσουν οι Αγγλικές Αρχές άδεια για μόνιμη εγκατάσταση θα πρέπει να προϋπήρξε η αίτησή του για μόνιμη εγκατάσταση, η οποία υποβλήθηκε σε χρονικό πλαίσιο προγενέστερο της 2.6.76. Ο δικηγόρος του αιτητή ισχυρίζεται περαιτέρω ότι κατά την περίοδο του 1974 μετά την τουρκική εισβολή πολλοί Κύπριοι κατέφυγαν στην Αγγλία γιατί είχαν προσφυγοποιηθεί. Η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου είτε για λόγους εσωτερικής ή και εξωτερικής πολιτικής είτε για οικονομικούς λόγους περιορίστηκε στο να δώσει άδεια προσωρινής παραμονής σε Κυπρίους και κατόπιν σοβαρών προσπαθειών εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας το Ηνωμένο Βασίλειο προχώρησε κατά ή περί το 1975 να δώσει άδεια μόνιμου εγκαταστάσεως σε Κυπρίους χωρίς περιορισμούς αφού εξέτασε κάθε αίτηση χωριστά σε διαφορετικά χρονολογικά πλαίσια. Λόγω της εισβολής ο αιτητής, που όπως έχω ήδη αναφέρει, βρισκόταν στο Ηνωμένο Βασίλειο για σπουδές παρέμεινε εκεί και το 74 μετέβησαν και οι γονείς του και τόσο ο αιτητής όσο και οι γονείς του εργοδοτήθηκαν από την εταιρεία Nicholas Bros, η οποία ανήκει σε Κυπρίους.

Είναι ο ισχυρισμός των καθ' ων η αίτηση ότι κατά την έρευνα που διεξήχθη διαπιστώθηκε ότι με την επιστολή του Τμήματος Μεταναστεύσεως του Ηνωμένου Βασιλείου βεβαιώνεται ότι δόθηκε στον αιτητή απεριόριστη άδεια παραμονής στις 2.6.76. Με βάση το χρονικό αυτό σημείο σαν ημερομηνία έναρξης της μόνιμης εγκατάστασης του αιτητή στο εξωτερικό δεν συμπληρώνει την δεκαετή τουλάχιστον μόνιμη εγκατάσταση, δεδομένου του επαναπατρισμού του στις 23.1.1985. Περαιτέρω γίνεται ισχυρισμός ότι τα υπόλοιπα πιστοποιητικά που προσκόμισε ο αιτητής αναφέρονται είτε σε συγκεκριμένα γεγονότα που επεσυνέβησαν κατά τη διάρκεια της παραμονής του αιτητή στην Αγγλία, είτε σε διάφορες εκκρεμότητες που οπωσδήποτε δεν ενισχύουν τον ισχυρισμό του ότι η παραμονή του

στην Αγγλία πριν το 76 είχε τον χαρακτήρα της μόνιμης εγκατάστασης. Τελικά οι καθ' ων η αίτηση ισχυρίζονται ότι ο αιτητής δεν ήταν μόνιμα εγκαταστημένος στο εξωτερικό για συνεχή περίοδο δέκα ετών, όπως προβλέπεται στη σχετική νομοθετική διάταξη.

Ένας Κύπριος για να δικαιούται φορολογική απαλλαγή πρέπει να ικανοποιεί τα ακόλουθα κριτήρια: (α) Μόνιμη εγκατάσταση στο εξωτερικό για συνεχή περίοδο τουλάχιστον δέκα χρόνων, (β) επιστροφή και μόνιμη εγκατάσταση στη Δημοκρατία και (γ) εισαγωγή οχήματος σε εύλογο χρονικό διάστημα από την επιστροφή του.

Ο Δικαστής κ. Στυλιανίδης στην υπόθεση 35/89, αποφάσισε ότι ο αιτητής αναμφισβήτητα ικανοποιούσε τα δύο τελευταία κριτήρια, αλλά η αίτησή του απορρίφθηκε διότι δεν είχε θέσει τα απαραίτητα στοιχεία ενώπιον της διοίκησης τον χρόνο που λήφθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση.

Το θέμα που έχω να αποφασίσω είναι κατά πόσο βάσει των νέων στοιχείων τα οποία έχει τώρα προσκομίσει και θέσει ο αιτητής ενώπιον των καθ' ων η αίτηση μπορεί να θεωρηθεί ότι ήταν μόνιμος κάτοικος εξωτερικού για συνεχή περίοδο τουλάχιστον δέκα χρόνων. Στην Α.Ε. 920 Ν. Μαλακουνίδης ν. Κυπριακής Δημοκρατίας, η απόφαση δόθηκε στις 29.10.1990 αλλά δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί, ο Δικαστής κ. Νικήτας ανάφερε τα ακόλουθα:

"Δεν συμμεριζόμαστε την άποψη της πρωτόδικης απόφασης ότι χρόνος για τον υπολογισμό της δεκαετούς εγκατάστασης αρχίζει να μετρά απαραίτητα από τη χρονολογία κτήσης άδειας για παραμονή απεριόριστης διάρκειας. Η γνώμη αυτή παραβλέπει όλα τα άλλα στοιχεία που συνιστούν μόνιμη εγκατάσταση στα πλαίσια του διατάγματος. Περαιτέρω δεν συνάδει με τους κοινωνικούς σκοπούς που επιδιώκει η διάταξη.

Ας ξαναγυρίσουμε όμως στα γεγονότα. Η πραγματική εγκατάσταση του εφεσείοντα είναι αποδεδειγμένη.

Συμπεραίνεται από όλες τις σχετικές περιστάσεις όπως το γάμο του με Αγγλίδα, την αγορά σπιτιού και βεβαίως την επαγγελματική σταδιοδρομία που είχε και που στην ουσία άρχισε μόλις έφτασε στην Αγγλία. Είναι εμφανές ότι για συνεχή περίοδο που ξεπερνά τα 10 χρόνια είχε σαν μοναδικό κέντρο των βιοτικών του σχέσεων τη χώρα εκείνη. Υπάρχει πράγματι συρροή όλων των θετικών προϋποθέσεων που συγκροτούν μόνιμη εγκατάσταση όπως διαγράφεται από το νόμο. Ο χρόνος διαμονής στην περίπτωση αυτή είναι ενιαίος και έχει την απαιτούμενη συνέχεια. Υπό το πρίσμα των παραπάνω αρχών η διάσπασή του για την περίοδο Φεβρουαρίου 1975 μέχρι Μαρτίου 1976 κρίνεται ολότελα αδικαιολόγητη. Ούτε υπάρχει οτιδήποτε στο λεκτικό της διάταξης που να την καθιστά επιτρεπτή. Η περίοδος που παρέμεινε ο εφeseιών στο εξωτερικό δεν είναι νομικά διαιρετή.

Η γνώμη αυτή ισχυροποιείται έντονα από το σκεπτικό της απόφασης της Ολομέλειας στην ΑΕ843 Δημοκρατία ν. Δημήτρη Λακαταμίτη ημερ. 25.4.89.

"Η παραμονή ενός προσώπου επομένως στο εξωτερικό δεν θεωρείται μόνιμη, αν αυτή γίνεται για εκπαιδευτικούς λόγους. Όταν όμως η πρόθεση μετάβασης του στο εξωτερικό είναι για μόνιμη εγκατάσταση, τότε έστω και αν κατά τη διάρκεια της το άτομο αυτό σπουδάξει, τούτο δεν σημαίνει πως διαφοροποιείται η ιδιότητα της μόνιμης εγκατάστασης σε προσωρινή."

Όπως και στην υπόθεση *Μαλακουνίδη* έτσι και στην παρούσα υπόθεση είμαι της γνώμης ότι ο αιτητής παρόλο ότι δεν είχε αποκτήσει άδεια για απεριόριστη παραμονή από το 1974 αλλά την απέκτησε στις 2.6.76 είναι φανερόν ότι η πραγματική εγκατάστασή του είναι αποδεδειγμένη. Από όλα τα αποδεικτικά στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον των καθ' ων η αίτηση φαίνεται όπως και στην υπόθεση *Μαλακουνίδη* ότι υπάρχει μαρτυρία που δημιουργεί θετικές προϋποθέσεις ότι ο αιτητής είχε μόνιμη εγκατάσταση σύμφωνα με το νόμο στο Ηνωμένο Βασίλειο. Η εργοδότη-

4 Α.Α.Δ. Παναγιώτου ν. Δημοκρατίας κ.ά. Χ'Τσαγγάρης, Δ.

σή του, η πληρωμή φόρου εισοδήματος, και ο γάμος του με Κυπρία από την Αγγλία, αποδεικνύουν ότι ο αιτητής είχε για περίοδο που ξεπερνά τα δέκα χρόνια, σαν κέντρο μόνιμης διαμονής του το Ηνωμένο Βασίλειο.

- 5 Υπό τις περιστάσεις βρίσκω ότι η απόφαση των καθ' ων η αίτηση ήτο αδικαιολόγητη και η προσφυγή επιτυγχάνει. Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται.

Επίδικη απόφαση ακυρώνεται.